

Dünya’da ve Türkiye’de Kongre Turizmi

TÜRSAB Ar-Ge Departmanı, Kasım 2009

Uluslararası Toplantı ve Kongreler Birliği (ICCA) tarafından hazırlanan rapora göre, 2008 yılında dünyada yaklaşık 7 bin 475 adet uluslar arası toplantı organize edildi. ICCA kriterlerine* uyan bu toplantılara yaklaşık 4 milyon 897 bin delege katılırken, katılımcıların yapmış oldukları harcama ise kongre kayıt ücreti hariç 12 milyar dolar civarında gerçekleşti.

(*ICCA kriterleri: Katılımcı sayısı en az 50 kişi olmalı, katılımcıların % 40’ı yabancı olmalı, toplantılar rutin olarak düzenlenmeli ve rotası en az 3 farklı ülkeyi kapsamalı)

İstanbul Katılımcı Sayısına Göre 12. Sırada

ICCA araştırmasına dahil edilen toplantılara katılan delege sayısına göre yapılan sıralamada Türkiye 96 bin 089 delege ile ülkeler sıralamasında 20. sırada yer alırken, İstanbul 52 bin 899 delege ile şehirler sıralamasında 8. sırada bulunuyor. Bir önceki yıl İstanbul 33 bin delege ile 12. sırada yer alıyordu. Toplantı sayısına göre yapılan sıralamada ise Türkiye 98 toplantı ile 28. , İstanbul 72 toplantı ile 17. sırada yer alıyor. Tüm toplantılar

içinde Türkiye’nin aldığı pay % 1,3 civarında. Bununla birlikte katılımcı sayısına göre Türkiye’nin payı % 1.96'lara kadar çıkıyor. Bunun nedeni, Türkiye’de düzenlenen toplantılara katılan delege sayısının ortalamasının üstünde olması. Avrupa bölgesinde toplantı başına düşen delege sayısı ortalama 626 kişi iken, Türkiye’de yaklaşık 980 kişiye kadar çıkıyor.

Katılımcı Sayısına Göre İlk 10 Şehir ve İstanbul / 2007

Sıra	Şehir	K. Sayısı
1	Berlin	106 171
2	Barselona	81 933
3	Paris	73 872
4	Viyana	69 573
5	Bangkok	58 007
6	Singapur	56 090
7	Buenos Aires	54 544
8	İstanbul	52 899
9	Seul	52 045
10	Münih	51 876

Kaynak: ICCA

Katılımcı Sayısına Göre İlk 10 Ülke ve Türkiye- 2007

Sıra	Ülke	K. Sayısı
1	ABD	679 141
2	İtalya	401 618
3	Almanya	361 512
4	İspanya	256 809
5	Fransa	227 098
6	Kanada	184 310
7	Brezilya	175 027
8	İngiltere	135 008
9	Meksika	119 084
10	G. Kore	118 724
20	Türkiye	96 089

Kaynak: ICCA

Toplantı Sayısında ABD Birinci

Toplantı sayısında ilk 5’i paylaşan ülkeler sırasıyla ABD, Almanya, İspanya, Fransa ve İngiltere olurken, katılımcı sayısına göre ise ilk beşi ABD, İtalya, Almanya, İspanya ve Fransa paylaşıyor. Şehirlere gelince; katılımcı sayısına göre Berlin, Barselona, Paris, Viyana ve Bangkok ilk 5’i paylaşırken, toplantı sayısına göre ilk 5’e giren şehirler ise Paris, Viyana, Barselona, Singapur ve Berlin.

Toplantı Sayısına Göre İlk 10 Şehir ve İstanbul 1999- 2008				Toplantı Sayısına Göre İlk 10 Ülke ve Türkiye- 1999-2008					
Sıra	Şehir	T. Sayısı		Değişim % 1998/2008	Sıra	Ülke	T. Sayısı		Değişim % 1999/2008
		1999	2008				1999	2008	
1	Paris	64	139	117,2	1	ABD	456	507	11,2
2	Viyana	67	139	107,5	2	Almanya	274	402	46,7
3	Barselona	55	136	147,3	3	İspanya	194	347	78,9
4	Singapur	46	118	156,5	4	Fransa	224	334	49,1
5	Berlin	63	100	58,7	5	İngiltere	270	322	19,3
6	Budapeşte	49	95	93,9	6	İtalya	213	296	39,0
7	Amsterdam	53	87	64,2	7	Brezilya	80	254	217,5
8	Stokholm	45	87	93,3	8	Japonya	154	247	60,4
9	Seul	50	84	68,0	9	Kanada	132	231	75,0
10	Lizbon	34	83	144,1	10	Hollanda	153	227	48,4
17	İstanbul	23	72	213,0	28	Türkiye	41	98	139,0

Toplantı sayısında yüzde 139 artış

ICCA'nın 1999-2008 yıllarını kapsayan araştırmasına göre 1999 yılında yalnızca 41 organizasyonun düzenlendiği Türkiye'de, 10 yıl sonra yüzde 139 artışla 98 toplantı organize edilmiş. Brezilya ise son on yılda % 217.5 artışla en büyük gelişmeyi gösteren ülkelerden biri. Şehirlere bakılacak olursa İstanbul % 213'lük artışla büyük bir sıçrama yapmış. En fazla toplantıya evsahipliği yapan ilk 10 şehir içinde Singapur, Lizbon ve Barselona'nın büyük sıçramalar yaptığı dikkat çekiyor.

Toplantı Sayısında Bölgelerin Payları %		
	1999	2008
Avrupa	58,1	60
K. Amerika	13,9	23
Asya & Ortadoğu	15,2	9
Latin Amerika	6,3	5
Avustralya	3,5	2
Afrika	2,9	1
Kaynak: ICCA		

1999-2008 yılları arasında toplam toplantı sayısında % 68,96 oranında bir artış sözkonusu. 1999 yılına ICCA kriterlerine uygun 4 bin 475 toplantı organize edilirken, 2008 yılında bu rakam 7 bin 475'e yükselmiş bulunuyor. En büyük pay yüzde 60 ile Avrupa bölgesine aitken, onu yüzde 23 ile Kuzey Amerika takip ediyor.

Katılımcı sayısında gerileme

ICCA verilerine göre, son on yıl içinde ortalama katılımcı sayısında bir gerileme sözkonusu. 1999 yılında toplantı başına 722 delege düşüyor iken, 2008 yılında bu rakam 638 delegeye gerilemiş durumda. Bununla birlikte Türkiye'nin katılımcı sayısının yaklaşık 980 delege ile ortalamanın oldukça üzerinde olduğunu belirtmekte yarar var. 250-499 arası katılımcısı olan toplantılar % 26.5 ile en fazla paya sahip, onu %21.8 ile 50-149 arası katılımcısı olan toplantılar izliyor. 150-249 arası katılımcısı olan toplantıların payı % 19.5, 500 ile 900 arası katılımcısı olan toplantıların payı ise % 17.1. En büyük sayı olan 10 bin delege ve üzeri katılımcısı olan toplantıların aldığı pay % 0.4. Toplantılarda en fazla Eylül ayı tercih edilirken onu sırasıyla Haziran, Ekim ve Mayıs ayları izliyor.

ICCA verilerine göre toplantılarda ortalama geceleme sayısı 1999 yılında 4.4 iken, 2008 yılında 3.9 güne gerilemiş bulunuyor. Kongrelerde en fazla tercih edilen mekan % 41.5'lik payla otellerin kongre merkezleri iken, bağımsız kongre merkezleri ve fuar merkezleri % 29.9 ile ikinci sırada, üniversiteler % 19.2 ile 3. sırada yer alıyor.

Bağımsız kongre merkezlerinin payında 1999-2008 dönemi arasında gerileme olurken, oteller olan talepte artış görülüyor.

Kongrelerin konularına gelince; tıbbi kongreler % 18.3 ile birinciliğini korumaya devam ediyor. Teknoloji kongreleri % 14.2 ile ikinci, Bilim % 13 ile üçüncü, Endüstri % 7.1 ile dördüncü sırada bulunuyor. Eğitimin payı ise % 5.

Harcama miktarında artış

1999 yılında bir delegenin toplantı başına yapmış olduğu harcama miktarı kayıt parası hariç 2 bin 132 ABD doları olarak gerçekleşirken, 2008 yılında miktar 2 bin 487 ABD dolarına çıkmış bulunuyor. Kayıt ücretlerinde de bu yıllar arasında artış sözkonusu: 1999'da 469 ABD Doları, 2008 yılında 547 ABD Doları.

ICCA'ya göre 2008 yılında bütün toplantılarda yapılan harcamaların toplamı yaklaşık 12 milyar Dolar. 1998 yılında bu miktar 6.8 milyar dolar civarında gerçekleşmiş.

Türkiye'nin Kongre Kapasitesi

TÜRKİYE VE BAZI İLLERİN KONGRE KAPASİTESİ									
YILDIZ	KAPASİTE	İLLER							TOPLAM
		ANTALYA	AYDIN	İSTANBUL	İZMİR	MUĞLA	ANKARA	DİĞER	
5	Salon sayısı	509	30	399	125	74	61	204	1402
	Kapasitesi	123 404	6 720	53 158	16 780	15 089	20 974	33 243	269 368
4	Salon sayısı	114	15	160	27	35	24	154	529
	Kapasitesi	18 684	2 280	14 801	3 230	7 560	5 190	25 751	77 496
3	Salon sayısı	37	9	21	20	22	11	111	231
	Kapasitesi	7 087	820	1 465	2 660	2 385	1 190	15 570	31 177
Kongre merkezi	Salon sayısı	15	0	12	0	0	9	0	36
	Kapasitesi	7 280	0	12 000	0	0	1 414	0	20 697
Diğer*	Salon sayısı	14	7	51	11	17	0	136	236
	Kapasitesi	9 303	2 800	6 271	2 500	2 505	0	23 379	47 136
Toplam	Salon sayısı	689	61	63	183	148	105	680	2 428
	Kapasitesi	165 785	12 620	87 695	25 270	27 539	28 768	94 194	441 871
İllerin kapasite payları		37,52	2,86	19,85	5,72	6,23	6,51	21,32	100,00

*TK1, TK2, tanımlanmamış, özel belgeli ve bazı illerde 2 yıldızlı otelleri içermektedir.

5,4,3, TK1, TK2, tanımlanmamış, özel belgeli ve bazı illerimizde 2 yıldızlı otellere yönelik yapılan araştırmaya göre Türkiye'de 441 bin 871 kişilik kapasiteye sahip otel ve kongre merkezi bulunuyor.

2002 yılında aynı amaca yönelik olarak gerçekleştirilen çalışmada kongre kapasitesi yaklaşık 332 bin 375 tespit edilmiş idi. Geçen yedi yıllık dönem içinde % 32,94'lük artışla kapasitenin 441 bin 871'e ulaşması dikkat çekiyor.

Antalya Türkiye'nin kongre kapasitesi içinde % 37.52'lik payla ilk sırada yer alırken, onu %19.85'lik payla İstanbul takip ediyor. Ankara ise % 6.51'lik payla 3. sırada bulunuyor.

Yeni Projelerle Kapasite Artacak

2001 yılında aralarında TÜRSAB, Kuşadası Belediye Başkanlığı, Kuşadası Ticaret Odası, Tusan Turizm Sanayii'nin de bulunduğu 15 kurucu ile başlatılan Kuşadası Kongre Merkezi (KOMER)'in yaklaşık 5000 kişilik ballroom, 3000 ve 700 kişilik iki oditoryum, çeşitli büyüklüklerde 6 adet toplantı ve seminer salonlarıyla 8-9 bin kişiye hizmet vermesi planlanıyor.

Diğer yapım aşamasında olan kongre merkezleri ise şunlar:

- Ankara Ticaret Odası Kongre Merkezi – 3 200 kişilik (2009 sonunda açılması bekleniyor)
 - Bursa Atatürk Kültür ve Kongre Merkezi – 1 800 kişilik (Aralık 2009'da açılması bekleniyor)
 - Edirne Kongre Merkezi – 2 500 kişilik
- Kaynak: TC Kültür ve Turizm Bakanlığı*

HABİTAT İstanbul İçin Dönüm Noktası Oldu

1990 yılından önce uluslararası kongreler, otellerin balo salonlarında yapılıyor ve en fazla bin kişiye kadar kongreler kabul edilebiliyordu. 1996'da Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı'nın hizmete girmesi ve HABİTAT'ın burada gerçekleştirilmesiyle İstanbul büyük kongrelerin yapılabileceği önemli bir kongre destinasyonu haline geldi.

İstanbul'un son yıllarda AGİT, NATO, OECD, İslam Konferansı Örgütü, Dünya Gazeteciler Birliği, Eurovision Yarışması, Dünya Su Forumu, IMF toplantısı gibi çok önemli organizasyonlara evsahipliği yapması, dünya kongre camiasının gözlerini bu şehre çevirmesine neden oldu.

İstanbul önümüzdeki yıllarda da çok önemli organizasyonlara imza atarak, bu alandaki iddiasını sürdürmeye devam edecek. Dünya Basketbol Şampiyonası, Amerikan Seyahat Acenteleri Birliği (ASTA)'nın Uluslar arası Destinasyon Kongresi ve Erzurum 2011 Kış Universiade Oyunları, 2012 yılında Uluslar arası Satranç Olimpiyatları, 2012 Dünya Golf Şampiyonası bu önemli organizasyonlardan bazıları.

Kongre Turizmi İyi Bir Tanıtım Aracı

Kongre turizminin yararları, yalnızca katılımcı sayısı, elde edilen doğrudan gelir gibi rakamsal verilerle sınırlanamaz. Kongre turizmi bir destinasyonu çok özel pazar segmentlerine tanıtmada başarılı bir rol oynuyor. Ayrıca, bu turizm türünün uluslar arası basındaki yankıları da oldukça etkili bir tanıtım biçimi. Türkiye'nin yukarıda bahsi geçen uluslararası toplantılara evsahipliği yapmasının sağladığı reklam değeri yüz milyonlarca dolara karşılık geliyor.

Kongreler Yüksek Teknolojiye İhtiyaç Duyuyor

Kongre turizmi, yüksek teknolojinin kullanıldığı çok kaliteli alt ve üst yapı olanaklarının bulunduğu yerlerde gelişebiliyor. Daha sonra otelin iç yapısındaki teknik detaylar önem kazanıyor. Ayrıca iyi bir teknik ekip ve güvenlik sistemi de bu tip turizmde aranan öğeler.

Toplantı merkezlerinin yanı sıra, toplantının düzenlendiği kent de katılımcıların beklentilerine cevap verebilecek yeterliliğe sahip olmalı. Konaklama merkezlerinin, restoranların kalitesi, ulaşımın kolay ve güvenilir bir biçimde sağlanabilmesi, şehrin otantik değerlerinin korunuyor oluşu, alışveriş-eğlence merkezlerinin varlığı ya da kalitesi toplantı organizatörlerinin bir kenti seçiminde önemli rol oynuyor.

Pazarlama Çok Önemli

Kongre turizminde tanıtım ve imaj çok önemli bir pazarlama unsuru. Çok kaliteli alt ve üstyapı gereksinimlerine gerek duyduğundan planlama diğer turizm türlerine göre çok daha önemli.

Türkiye, kongre turizmi açısından yeni yeni yurtdışında tanıtılmaya başlanırken, dünyanın önde gelen kongre şehirleri ise uzun yıllardır ciddi bir biçimde pazarlanıyor.

Kongre ve ziyaretçi bürolarının mazisi, kongre turizminde önde olan şehirlerde ortalama 45 yıl iken, İstanbul ise ancak 11 yıl önce İstanbul Kongre ve Ziyaretçi Bürosu (İCVB)'nin kurulmasıyla böyle bir oluşuma sahip olabildi.

Bu nedenle, Türkiye'nin, uluslararası kongre pastasından daha fazla pay alabilmesi için;

- Yeni kongre merkezlerine
- Tanıtım ve pazarlama açısından teknik ve finansal desteğe
- Kongre turizmine yönelik iyi bir planlama sistemine ihtiyacı var.>>